

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2019

ΘΕΜΑ Α

A1.

α) Ορισμός σελ. 15

- β) i. Ορισμός σελ. 35
 ii. Ορισμός σελ. 36

A2. Διατύπωση θεωρήματος Fermat σελ. 142

A3. Απόδειξη θεωρήματος σελ. 135

A4.

α) Ψευδής ισχυρισμός διότι υπάρχουν συναρτήσεις όπως για παράδειγμα η

$$f(x) = \begin{cases} -1, & x < 0 \\ 1, & x > 0 \end{cases} \text{ που ισχύει } f'(x) = 0$$

για $x \in (-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$ εντούτοις η f δεν είναι σταθερή.

β) Ψευδής ισχυρισμός διότι υπάρχουν συναρτήσεις όπως για παράδειγμα η

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 1}{x - 1}, & x \neq 1 \\ 4, & x = 1 \end{cases} \text{ για την οποία}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} (x+1) = 2$$

Εντούτοις $f(1) = 4$

A5. $E(\Omega_1) = \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = 2$

$$E(\Omega_2) = \int_{\beta}^{\gamma} |f(x)| dx = 1$$

$$E(\Omega_3) = \int_{\gamma}^{\delta} f(x) dx = 3$$

Οπότε:

$$\int_{\alpha}^{\delta} f(x) dx = 2 - 1 + 3 = 4$$

Άρα η σωστή είναι το (γ)

ΘΕΜΑ Β

B1.

Ισχύει ότι $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 2$ αφού έχει οριζόντια ασύμπτωτη στο $+\infty$ την $y=2$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (e^{-x} + \lambda) = 2 \Leftrightarrow 0 + \lambda = 2 \Leftrightarrow \lambda = 2$$

B2.

Θεωρούμε $g(x) = f(x) - x = e^{-x} + 2 - x$ και $x \in [2,3]$

- g συνεχής στο $[2,3]$
- $g(2) = e^{-2} + 2 - 2 = \frac{1}{e^2} > 0$
- $g(3) = e^{-3} + 2 - 3 = \frac{1}{e^3} - 1 < 0$

Άρα από θεώρημα Bolzano υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (2,3)$ τέτοιο ώστε $g(x_0) = 0$

Μοναδικότητα ρίζας

$g'(x) = -e^{-x} - 1 = -\frac{1}{e^x} - 1 < 0$ στο $(2,3)$ άρα g γνησίως φθίνουσα στο $[2,3]$ άρα 1-1 οπότε η ρίζα είναι μοναδική.

B3.

$$f(x) = e^{-x} + 2, x \in \mathbb{R}$$

$$f'(x) = -e^{-x} = -\frac{1}{e^x} < 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Άρα f είναι γνησίως φθίνουσα, άρα είναι «1-1» άρα υπάρχει η αντίστροφη f^{-1}

Θέτουμε $y = f(x) \Leftrightarrow y = e^{-x} + 2 \Leftrightarrow e^{-x} = y - 2 \Leftrightarrow -x = \ln(y - 2) \Leftrightarrow x = -\ln(y - 2)$ με $y - 2 > 0 \Leftrightarrow y > 2$

Άρα $f^{-1}(x) = -\ln(x - 2)$ με $x \in (2, +\infty)$

B4.

$$f^{-1}(x) = -\ln(x - 2) \text{ με } x \in (2, +\infty)$$

Κατακόρυφη Ασύμπτωτη:

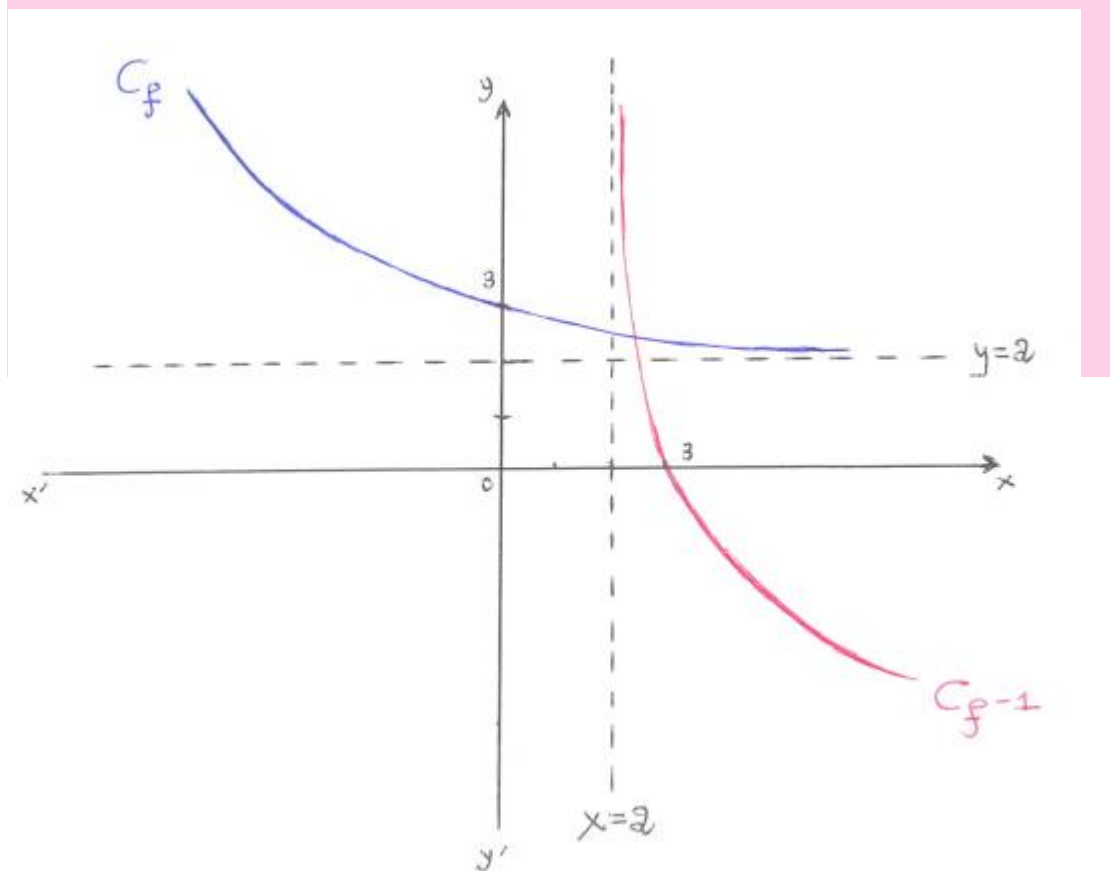
$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f^{-1}(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (-\ln(x - 2))$$

Θέτουμε $\omega = x - 2$

$x \rightarrow 2^+$ τότε $\omega \rightarrow 0^+$

$$\text{Άρα } \lim_{x \rightarrow 2^+} f^{-1}(x) = \lim_{\omega \rightarrow 0^+} (-\ln \omega) = +\infty$$

Δηλαδή η $x=2$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της f^{-1}

ΘΕΜΑ Γ

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + a, & x \geq 1 \\ e^{x-1} + \beta x, & x < 1 \end{cases}$$

Γ1.

- $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = f(1)$ (1)

Οπότε

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} (e^{x-1} + \beta x) = 1 + \beta$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (x^2 + a) = 1 + a$$

$$f(1) = 1 + a$$

(1): $1 + a = 1 + \beta \Leftrightarrow a = \beta$

- $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 + a - 1 - a}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x-1)(x+1)}{x-1} = 2$

- $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1} + \beta x - 1 - a}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1} + ax - 1 - a}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} (e^{x-1} + a) = 1 + a$

Άρα $1 + a = 2 \Leftrightarrow a = 1$ και $\beta = 1$

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + 1, & x \geq 1 \\ e^{x-1} + x, & x < 1 \end{cases}$$

Γ2.

$$f'(x) = \begin{cases} 2x, & x \geq 1 \\ e^{x-1} + 1, & x < 1 \end{cases}$$

Για $x \geq 1$, $f'(x) > 0$

Για $x < 1$, $f'(x) > 0$

$f'(x) > 0$ για $x \in (-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$ κι επειδή f συνεχής στο 1 θα είναι γν. αύξουσα στο \mathbb{R} .

Επειδή f γν. αύξουσα και συνεχής στο \mathbb{R} θα είναι $f(\mathbb{R}) = \left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right)$ με

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (e^{x-1} + x) = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x^2 + 1) = +\infty$$

Άρα $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$

Γ3.

i. $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$

Άρα υπάρχει $\kappa < 0$ ώστε $f(\kappa) < 0$ και $f(0) = \frac{1}{e} > 0$

Για την f στο $[\kappa, 0]$ ισχύει το θεώρημα Bolzano οπότε υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (\kappa, 0)$ ώστε $f(x_0) = 0$

Επειδή η f γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} , άρα και 1-1 οπότε το x_0 μοναδική αρνητική ρίζα.

ii. ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

$$f^2(x) - x_0 f(x) = 0 \Leftrightarrow f(x)(f(x) - x_0) = 0$$

Για $x \neq x_0$ ισχύει, $f(x) \neq 0$

Άρα η εξίσωση γίνεται $f(x) - x_0 = 0$

Για $x > x_0$ επειδή f γν. αύξουσα θα είναι $f(x) > f(x_0) \Leftrightarrow f(x) > 0$

Επειδή $x_0 < 0$ η εξίσωση $f(x) = x_0$ είναι αδύνατη.

Γ4.

Για $x \geq 1$

$$\text{Είναι } E = \frac{1}{2} (OK)(KM) = \frac{1}{2} |x| f(x) = \frac{1}{2} x(x^2 + 1) = \frac{1}{2} (x^3 + x)$$

Το εμβαδόν συναρτήσει του χρόνου είναι $E(t) = \frac{1}{2} (x^3(t) + x(t))$

$$\text{Είναι } E'(t) = \frac{1}{2} (3x^2(t) \cdot x'(t) + x'(t))$$

Για $t = t_0$ είναι

$$E'(t_0) = \frac{1}{2}(3x^2(t_0)x'(t_0) + x'(t_0)) = \frac{1}{3}(3 \cdot 3^2 \cdot 2 + 2) = \frac{1}{2}56 = 28 \mu^2 / \text{sec}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

$$f'(1) = -1$$

$$f'(x) = \frac{2(x-1)^2}{x^2 - 2x + 2} \ln(x^2 - 2x + 2) + a$$

$$\alpha = -1$$

$$A \in C_f : f(1) = 1 \Leftrightarrow a + \beta = 1$$

Δ2.

$$\text{Έστω } h(x) = f(x) - \gamma = (x-1) \ln(x^2 - 2x + 2)$$

Άρα με $x > 1$ είναι $h(x) > 0$

$$E(\Omega) = \int_1^2 (x-1) \ln[(x-1)^2 + 1] = \int_1^2 \frac{1}{2} \ln \omega d\omega$$

$$\text{Άρα } E(\Omega) = \frac{1}{2} [\omega \ln \omega - \omega]_1^2 = \frac{2 \ln 2 - 1}{2} \tau \cdot \mu$$

Δ3.

$$\text{I. } f'(x) = \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{2(x-1)^2}{x^2 - 2x + 2} - 1$$

$$\text{Αφού } \ln[(x-1)^2 + 1] \geq \ln 1 = 0$$

$$\frac{2(x-1)^2}{(x-1)^2 + 1} \geq 0 \text{ με πρόσθεση κατά μέλη έχουμε:}$$

$$f'(x) \geq -1$$

II. Η ζητούμενη ανίσωση μετατρέπεται σε:

$f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) \geq f(\lambda) - \frac{1}{2}$ που ισχύει αφού προκύπτει από Θεώρημα Μέσης Τιμής στο $\left[\lambda, \lambda + \frac{1}{2}\right]$

Δηλαδή υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in \left(\lambda, \lambda + \frac{1}{2}\right)$: $f'(x_0) = \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\lambda + \frac{1}{2} - \lambda}$

Επειδή $f'(x) \geq -1 \Leftrightarrow f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda) \geq -\frac{1}{2}$

Δ4.

Έστω κοινή εφαπτομένη στα $B(\kappa, f(\kappa)), \Gamma(\gamma, g(\gamma))$

- $f'(\kappa) = g'(\gamma)$ (1)
- $f(\kappa) - \kappa \cdot f'(\kappa) = g(\gamma) - \gamma \cdot g'(\gamma)$ (2)

Όμως είναι $f'(\kappa) \geq -1$ και $g'(x) = -3x^2 - 1 \leq -1$

Επομένως ισχύει η ισότητα μόνο όταν $f'(\kappa) = g'(\gamma) = -1$ που ισχύουν μόνο όταν $\kappa=1$ και $\gamma=0$.

Ελέγχω αν τα $\kappa=1, \gamma=0$ είναι λύσεις της (2), που ισχύει.

Εφαπτομένη της C_f στο $A(1,1)$

$$y - 1 = f'(1) \cdot (x - 1)$$

$$y = -x + 2$$

Εφαπτομένη της C_g στο $\Gamma(0,2)$

$$y = -x + 2$$